

Paul-ŋum Tuyuutai Ephesus-miunun

1 Uvaŋa Paul, uqqiraqtigigaanə Jesus Christ-ŋum pisułhagun Agaayyutim. Tuyuğigitka ukua tuyuutit iñuiñun Agaayyutim Ephesus-mi tuniqsimaruanun Christ Jesus-kun.

2 Uvvatuq Agaayyutim Aapagikkapta suli Jesus Christ Atannapta iļuaqqutillañniagli suli tutqiksilusī.

Quviasaaġusiat Christ-miñ

3 Quyalakput Agaayyun Aapaŋa Atannapta Jesus Christ-ŋum, qaitchirigikkaqput Christ-kun iluqaitñik ikayuutinik pakmakŋaqtauruuanik.

4 Agaayyutim piksraqtaaġigaatigut Christ-kun sivuani imma iñiqsigaluaqani nunamik. Piqpkarsiliġmigun piksraqtaaġigaatigut ipqitqupluta patchisailłatalu sivuġaġmiñi.

5 Agaayyutim sivunniutimagaa tiguagukhuta iñmiñun tumigelugu Jesus Christ, sivunniutimaplugu pisułiġmigun.

6 Nanġaġlakput Agaayyun atakkii iļuaqqutriñiqliqsuq uvaptiknik piqpagipluta Iğñiġmigun piqpagikkäġmigun.

7 Christ-ŋum tasuġniġaatiġut Agaayyutmun maqipkaqamiuŋ auni tuqquipluta, suli Agaayyutim natqigutigaatiġut killuqsaūtiptiknik uuktuġnaġumiñaitchuakun iļuaqqutriñiqliqmigun.

8 Taatnaqami atqunallapiaq iļuaqqutriñiqliqsuq uvaptiknik.

9 Agaayyutim isrumatupiaġataqtuaq suli kañiqsimaplugich supayaat sagviġaa nalunaqtuaq sivunniugutigikkani uvaptiknun. Ilaan sivunniugutigikkajā sivuani, Christ-ŋum tañigaa pakmapak.

10 Agaayyutim sivunniutimagaa, piviksraq nalautitpan, iñiqtapayaat qīlañmiļu nunamiļu atautchimuquplugich Christ-mi Atanġuruami supayaami.

11 Christ-kun piksraqtaaňurugut paitchak-tuksraupluta akiqsruutigikkajanik. Atakkii Agaayyun savaaqaqtaq supayaamik maligutlugu sivunniutigikkaġmigun.

12 Sivulliġigaatigut iñuich niġiugaqaqtuat Christ-mik. Piksraqtaaňurugut nangaitqupluta Agaayyutim kamanaħhanik iñuuniaħaptigun.

13 Ilipsipsuuq taatnatun piruksraurusri, atakkii tusraagiksi ilumutuuruaq tusraayugaġiksuaq anniqsuġiapsigun. Ukpigianikapsiuŋ uqalīq Christ-kun Agaayyutim nalupqinaiga Ipqitchuakun Irrusriagun akiqsruutigikkaġmigun iñugiliutilaqsi, iñuktun nalunaitchiqmatun suuraġmiñik ilisimanaqsaipkaqlugich pigitilaanjiñik.

14 Taamna Irrusigiksuaq nalupqinaiga tauruq Agaayyutmun qaitchigisilaajanik ak-iqsruutigikkaġmiñik uvaptiknun suli piqaġniaqtalaaptiknik taimanigu supayaanik akiqsruutigikkajīñik. Taatnaguta nangaġlakput kamanaqtuaq Agaayyun.

15 Tusraagiga ukpiqsriļiqsi Atanġuruamik Jesus-mik piqpaksriļiqsiļu iluqaitňik iñuiňik Agaayyutim.

16 Taatnaqļuņa nutqautingħitchiga quyyatiqaliga ilipsitňik, itqaġiplusri ataramik agaayukama.

17 Iñiqsruqtuņa Agaayyutaanun Atannapta Jesus Christ-ηum, kamanaqtuamun Aapamun. Uv-vatuq ilaan isrumattuqtillisi iļisimatlasriļugu suli kanjiqsičlasriļugu pisuļha.

18 Iñiqsruqmiuņa ilaanun aنجmaqplugich isummatisri qиñiquplugu qaumangā, suli kanjiqsičkaqplusri niġiukkamik ilaan qaisajanik uvaptiknun tuqħuutmigun suli ilitchuġipkaqplusri inuñaiħanik kamanautim Agaayyutim iñuiň paitchaktaaġikkanjatnik.

19 Iñiqsruqmiuņa Agaayyutmuń ilitchuġipkaqplusri uuktuġnaġumiňaitchuamik sañjianik ikayuqupluta ukpiqsriruañjuruagut.

20 Taavrumuuna kamanallapiaqtuakun sañjiagun Agaayyutim aنجipkaġniġaa Christ tuquligmiň, aquvititluguasriiň ilaan taliqpiňmiňun qilaejmi.

21 Agaayyutim Christ inillakkaa qaukliuplugu taapkunuňa aنجalatchisiqapayaqtuanun sañjiqaqtuanunlu suli atanipayaanunlu. Kiňaunniiň sañjiqatlukkumiňaitchuq Christ-miň marrumani nunami naagaqaa taivrumani tikitchuksrami.

22 Agaayyutim Christ aنجalatchipkaġaa supayaanigu iñupayaanigu nanipayaaq. Suli Agaayyutim Christ qaukliġuqtitkaa ukpiqtuanjuruapayaanun, niaquq aنجalatchikmatun timimik.

23 Takku ukpiqsiruapayaat Christ-ŋum timigigai. Tamatkua naamapkaǵaat Christ-ŋum timaa atakkii Christ-ŋum naamapkaǵai supayaat nani-payaaq.

2

Tuquṭiǵmiň Iñuuṭiǵmun

1 Iluqasri tuquńaruantun iñuktun itkaluaqtusri atakkii tupiksritlaıtłusri Agaayyutmik killuqsaqhusrılu. Taatnamik Agaayyutim iñuutqıksitkaasri ilaan Irrutchikun imma.

2 Taimani ilipsi tupiksrigaluaqtuanı pigiitchuamik anjalatchirrutmik sılami, malıkługu iñuuniağusria nunam. Taatnasriq irrusriq pakma savaktuqsuli tamatkunani iñuŋni tupiksrińgitchuani Agaayyutmik.

3 Taatnatun iluqata iñuuniağaluaqtuanı kimmutiǵruaŋagun timipta, quyaliplugich pisukkanji timiptalu isrumaptalu. Atlatitun iñuktitun tupiksrińgitchuat Agaayyutmik uvagut piyaqquǵniağaluaqtuanı qinnautaagun Agaayyutim.

4 Aglaan Agaayyutim iłunŋuktanja kamanaqtuq suli piqpagillapiąǵniǵaatigut.

5 Tuquńagaluaqtıltula killuǵmi iñuutqıksitkaatigut piqataupluta Christ-mi. Iluaqqutaagun anniqssukkaurusri.

6 Ańitqıksitkaatigut tuquńaruanıń piqataupluta Christ-mi suli aquppiqatautlasripluta irviani Christ Jesus-ŋum qılaŋmi.

7 Taivrumani tikitchuksrami Agaayyutim qıńiqtitchukkaa uuktuǵnaǵumińaitchuaq iłuaqqutrińlı uvaptiknun aasriiń iłisimanaqsisukkaa qanutun

piqpaksrillapiaqtilaani uvaptiknik Jesus Christ-kun.

⁸ Iluaqqutaagun anniqsukkaurusri tumigiplugu ukpiqsriiñq. Anniqsutlaitchusri ilipsitñik. Aatchusriagigiksi Agaayyutmiñ.

⁹ Kiñhaunniiñ annautriñhiñhauniğumi iñmiñik savaallautaqalığmigun taamna iñuk uqavigaağutiqaqtaq. Aglaan annautraungitchusri savaallautaqalapsigun.

¹⁰ Agaayyutim nutaağıqtitkaatigut Christ Jesus-kun nakuurualıqitqupluta. Agaayyutim sivunniğñigaa iñilgaanimma iñuuuruksraupluta taatna.

Atausriñjuqatigiñliq Christ-mi

¹¹ Itqağısiuñ iñilgaan anilıqsi Jew-ŋunjitłusri. Jew-ŋuruat nalunaitmiutchiğñihsuat timimiknik qaałhiñakun taiyuutiqağnihsut ilipsitñik nalunaitmiutailaanik.

¹² Itqaumalugu taimani atausiñjuqatigijaitkiksi Christ. Avakjaqtaurusri nunaqataunğıtlusri Israel-aağmiunun, piqatautlasrimaiñhapsi Agaayyutim sivunniugutigikkajanik iñuymiñun suli iñuuniañhapsi niğiyaitłusri suli naluplugu Agaayyun nunami.

¹³ Aa, ilaatni uñasrikkaluaqtuasii. Aglaan pakma Christ Jesus-kun qallipkakkaurusri Agaayyutmun, tumigiplugu Christ-ŋum auja maqipkakkauruaq tuqqutipmatigut.

¹⁴ Pakma iluqata qiniññaqaqtugut Christ-kun. Jew-ŋuruatlu Jew-ŋunjitchuatlu atingítmata umikkutiplutinj Christ-ŋum atausriñjułtasipkağai, siqumitkaa avgutauruam katchinja tuçukami sannığutami.

15 Suutaungiqsitkaa Jew-ηjuruat maligutaksraja tillisituummaan. Atausriŋjuqtitkik Jew-ηjuruaq Jew-ηjungítchuaǵlu malguugalualhakniñ. Taavrumuuna qiniuiññaqatlasripkairuq.

16 Tuqulıgmigun sannigutami Christ-ηum uumikkutigiihak tuqqutkaa ilauraagiiksitolugik iluqaaknik Agaayyutmun.

17 Christ aggiqsuq quliaqtuaǵiaqhuni qiniuiññamik ilipsitñun Jew-ηjungítchuanun unjasrikkaluaqtuanun Jew-ηjuruanunlu qanittuanun Agaayyutmi.

18 Tarra tumigiplugu Christ iluqamnuk tikitłasrigikpuk Aapauruaq atautchikun Ipqitchuakun Irrutchikun.

19 Taatnaqhusri avakŋaqtaungiqsusri iglaaŋuplusrilu, aglaan nunaqatigiliutigaasri Agaayyutim iñuiñi suli Agaayyutim tupiqatigiliutigaasri.

20 Nappakkaurusri liilaa turvinatnun uqqiraqtit sivuniksriqiritlu. Jesus Christ piitchuillapiagaqtuq uyaǵagigaa taavruma turvim.

21 Taavrumuuna makitatauruakun iluqani tupiq ipiqliqsauruq payaŋaitluni, aasriiñ agaayyuvikpaguqsaiñaqtuq iñiqtaupluni piqutigiplugu Atanǵuruaq.

22 Ilaagun illataupmiusri tuppiamun Agaayyutim irvigikkanjanun ilaan Ipqitchuakun Irrusriagun.

3

1 Uvaña, Paul, tigutaanjuruŋa pisigiplugu Christ Jesus, quliaqtaaqtuŋakii tusraayugaagiksuumik Christ-kun ilipsitñun Jew-ŋungitchuanun.

2 Tusraanjaniguknaġiksi Agaayyutmun tilisitilaġa quliaqtaqupluŋa ilipsitñun Jew-ŋungitchuanun Agaayyutim iluaqqutrisaanik.

3 Aglallaksimagaluaqtuŋa sivuani Jew-ŋungitchuasi iñugiliutiɬapsitñik Agaayyutmun Christ-kun. Agaayyutim sagviġñigaa taamna nalunaqtauaq uvamnun.

4 Aasrii agliqigupsigij aglaatka puttuqsriňiaġiksi qanutun kañiqsisiqatilaġa nalunaqtuani Christ-kun.

5 Taimakħaqaqja kiñuviagiich sivuptikni ilisimanġitchut taavrumiŋa nalunaqtuamik sivunniugutmik, pakmaasriiň Agaayyutim sagviġaa ipqitchuanun uqqiraqtaiňun sivuniksriqiraunjiňunlu Ipqitchuakun Irrusriagun.

6 Uvvaasriiň nalunaqtauaq una, Jew-ŋungitchuattuuq akuqtuitlasriplugich paitchaktaaksrautmik Agaayyutim akiqsruutigikkajanik iñuŋmiňun, piqatchiutlasriplugich timaanun Christ-ŋum, piqatautlasriplugillu akiqsruutaani Christ Jesus-ŋum. Jew-ŋungitchuat pigiliutigaat iluqaan tamanna ukpiġiliutikamitruŋ tusraayugaagiksuaq Christ-kun ittuaq.

7 Agaayyutim savaktiksraqtaaġigaqja uqautritqupluŋa marrumiŋa tusaayugaallau-tamik iluaqqutikamiňa uvamnun annautipluŋa sanġimigun.

8 Kamanaiňniqsraruŋa iluqaitñiň iñuiňiň Agaayyutim. Aglaansuli qaitkaa iluaqqutriɬi uvamnun quliaqtaaqitquplugich inuŋaiapiaqhutinj

ikayuuusriaksrirrutai Christ-ŋum Jew-
ŋungitchuanun,

⁹ suli iñupayaat kanjqsitqupluginh nalunaqtuanik sivunniugutmiñik. Agaayyutim iñiqsiruam supayaanik Christ Jesus-kun iriqsimaagnigaa sivunniugutni aullağniiłgatalhaniflaglaan nunam uvuñanunaglaan.

¹⁰ Pakma tumigipluginh ukpiqtuañuruat Agaayyutim sagviġukkaa sivunniugutni tamatkunuña aŋalatchisicaqtuanun saŋŋiqaqhutinju qilaŋmiittuanun. Taavrumuuna kanjqsiniiaġaat isrumatuļha Agaayyutim atlaupuni iñugiaktuatigun.

¹¹ Taimakħaqanja Agaayyutim sivunniutiginigaa sivunniugutni atuumapkaġniaġniplugu Christ Jesus-kun Atannaptigun.

¹² Pisigiplugu ukpiqsriļiqput ilaanik utlauttilarugut Agaayyutmun nalupqisruutailluta taluqsrautaiğlatalu.

¹³ Naglikasaqtuña pisigiplugu quliaqtuałiga tusaayugaġiksuumik ilipsitñun. Taatnaqluña injipsi qapiqtaqunġitlusri. Naglikasaġutriļiga ilipsitñik ikayuutigisigaksi.

Piqtaksriļha Christ-ŋum

¹⁴ Tamanna pisigiplugu sitquqluña agaayuraqtuña Aapañanun [Atannapta Jesus Christ-ŋum],

¹⁵ Aapauruamun ukpiqsiriuapayaanik, qilaŋmiitpata naaga nunamiitpata.

¹⁶ Agaayuraqtuña Agaayyutmun inuŋaiłlapiaqħuni kamanautiqaqtuanun sayyiċquplusri irrutchipsitñi ilaan Irrutchiġmigun.

¹⁷ Agaayuraqmienja Christ nayuutquplugu uummatipsitñi ukpiqsriļikun, suli iluqasri

iñuułisri kanjiniquplugich payanaiğlugich
piqpaksriłhanı.

18 Agaayuraqtuña taatnatun
kaniqsitolasritquplusri ukpiqsiruapayaatlu
qanutun iraqtutilaanjanik, taktilaajaniglu,
ititilaajaniglu, qutchiksilaajaniglu piqpaksriłhan
Christ-ŋum.

19 Agaayuraqtuña ilitchugitlasritquplusri
qanuq urrautaitluni piqpaksriłhanik Christ-
ŋum. Taamna piqpaksriłiq kamanaqpaitluni
ilitchugimmaağiksiyumiñaitkikput iluqaan. Iluqağmi
iluqnaułhan Agaayyutim immiumaağniağaa
iñuułiqsi inuqsranjaığlugu.

20 Agaayyun inuŋaillapiaqhuni saŋŋiqaqtuq,
aasriiñ ilaan savaaqalaħha ataramik qaaŋiummatiruq
qanusripayaanun apiqsruutigitlakkaptiknun
naagaunniñ isrummatigitlakkaptiknun.
Taatnaqhuni savaaqatlaruq supayaanik
uvaptikni urrautaitluni saŋŋimigun.

21 Ukpinqtaŋuruapayaat nanǵağlitruŋ Agaayyun
Christ Jesus-kun qanapak taimuňa. Taatnatuq.

4

Atausiułiq Christ-kun Atautchisun Timitun

1 Isiqsiviŋmiittuňa atakkii pigipluňa
Atanǵuruam. Agaayyutim tuqļuǵaasri. Taatnamik
pitchuksaağıpsi iñuutquplusri maliǵullugu
Agaayyutim iñuutqurrutaanun ilipsitňun,

2 atchigusri ataramik piisaangillusriļu,
manimmisiłusri avatmun suli akuqtuutilusri
piqpakkutigiiličkun.

3 Pisuqtilaapsiktun atausriñjuumaagitchi Ipqitchuakun Irrutchikun ilaanunkii atausriñjuqtittusri qιñuiññakun.

4 Agaayyutim tuqlugaatigut piqatigiiqupluta ukpiqsirruani, taatnamik timaurugut atautchimik Christ-kun. Pakma atausriq Irrusriq nayuutiruq uvaptikni, iluqata niġiuganikhuta atautchiiñamik,

5 ataniquaqtugut atautchimik, ukpiqs-riñqaqtugut atautchimik, paptaaqsiñqaqtugut atautchimik,

6 Agaayyutiqaqtugut atautchimik Aapauru-amik iñupayaamun, qauklığikkajat supayaat suli savaktuaq supayaakun suli iñuuруuaq supayaani.

7 Atausriullaapluta aatchuusriaqaqtugut aatchuutinik maliğutlugu iluaqqutrisaa Christ-ŋum.

8 Taatnaqługu Agaayyutim nipliutigigaa uqalığmiñi,

“Mayuġniqsuq pakmuña
aullatripluni tigutaağıkkañiñik uumiksrim,
suli qaitchiruq aatchuutinik iñuñnun.” *Psalm*

68:18

9 Niqliqami “Mayuġniqsuq,” taamna qanuutauniqpa? Taamna itnautauruq uvva, mayuqsañaiñjağmi atqaqqaaqtuq atchinjñiñsrapiağatañanun nunam.

10 Taamna tarra atqaqtuaq atausiiñauruq mayuqtuaq qutchiññiñsramun qilañmun qaañiqługich, pakmaasiiñ Christ nayuutitlasripluni nanipayaaq.

11 Christ taamna “qaitchiruq aatchuutinik iñuñnun,” ilanjich uqqiraqtiksrauplugich, ilanjich sivuniksriqiriksrauplugich, ilanjich quliaqtuaqtiksrauplugich, ilanjich agaayuliqsiksrauplugich

ilisautriksrauplugillu.

12 Christ qaitchiruq aatchuutinik itqanaiyaġiaqlugich Agaayyutim iñuiñ savaaksraŋat ikayuilikun, makitammaġiļiksraŋatnun ukpiqsriruat timigikka ja Christ-ηum,

13 atausriñjuumaġviksrapthiknunaglaan ukpiqsrilikun suli ilisimapiaġataġviksrapthiknunaglaan Igñiñjanik Agaayyutim suli iluqnaġviksrapthiknunaglaan iñuguġuta Christ-ηum iluqnauħhanun.

14 Tarra inħaqiġñiaqtugut ililgauratun maliksuaġġuruatun. Umiatun tiġita ruatun qanutnamunliqaa anuqlikun, taatnatun aŋalatingiġñiaqtugut killukun ilisauṭtut iñiñ kinnitniżiġħiaqtit iñuich. Pisaasru kigħmiktigun killukuaqtitchiñiaqtut ukpiqsriruanik iñugungħitchu aniks suli Christ-ηum iluqnauħhanun.

15 Aglaan ataramik ilisautriyumarugut ilumuturuuamik avatmun. Aasriiñ piq-pakkutigiigupta avatmun qiñiqtitlugu suraġġalaptigun, ilisaiñagħisirugut Christ-tun ittuatun qaukliġikka jaqtit ukpiqsriruat.

16 Iluqaan timi aŋalatiqaqtuq niaqumun, taatnatuntuuq ukpiqsrirua payaat aŋalatiqaqtut Christ-mun qaukliuruuamun. Timi tigummisiqaqtuq nappyatigun, ilinjisalla savaaqaqħutin naupkaġiäglugu timi. Taatnatuntuuq ikayuutiruksraupmiugut avatmun ilisaiñagħuguta Christ-tun piq-pakkuti lilkun avatmun.

Iñuuniaqurrutaa Christ-ηum

17 Taatnamik Atangħuruuam uqautritqugħa ja qapinjaiqku ja tarakħjan iñagħlaan iñuuniusri qaqqunġi tħusri

Jew-ηungitchuatitun.
miñaitchut.

¹⁸ Isrummañich taaqsiplutiñ aasriñ
kanjqsilgutchut. Nalupiallaktut uqayunaitlutiñlu.
Taatnaqhutiñ ilaliutiyumiñaitchut iñuułigmun
Agaayyutim qaisajanun.

¹⁹ Suginiqługu qanuq iñuuniałiqtiñ qaisaqiplutin
iñmiknik pisugruağutaanun timim savaağıplugu
qaayuğnaqtuapayaq urrautailaakun.

²⁰ Aglaan ilipsi, iliñgitchiksi Christ taatna.

²¹ İlumutun tusraagiksi kanjqsipługu qanuq
Christ-mun iñuuniaqtilaaqsi.

²² İlirkaksi iñuuniaqtuiñagumiñaiłiqsi sivuanisun.
Taatnamik piqsaksraigiksi iñuuniałigruaq
piungiqsitchiruaq kinnitñikhuni pisugruağutaagun
timim.

²³ İlirkaksi nutaağuqtuksraułiqsi isrummatipsitñi
Agaayyutim Irrusriagun,

²⁴ suli atitqułiqsi nutauruamik iñuñmik
atipmatun atnuğaaamik. Agaayyun iñiqsiruq
taavruminja iñuñmik ittuamik iñmisun ilumutun
nalaunjaruałikunlu ipqiłikunlu.

²⁵ Taatnaqługu sagluqsruŋaiğumuusi.
Ilumuturuuami uqaqtuksraurusi avatmun, takku
ukpiqsiruaŋupluta atausriurugut timaani Christ-
ñum.

²⁶ Qinnanıñigupsi killuqsautiginiaqasiuñ. Siqiñiq
nipipkaġniaqnuq qinnaksimaññaqpich.

²⁷ Tuunığagmun akiiliqkaġniaqasri.

²⁸ Iñuk tigligaqtuaq tigligangiğli, aglaan sakkağı
atuğlugich argańni sagluqisruŋaqani, aatchuutik-
sranikkumuuq inuqsriuqtuanun.

29 Uqautigiyumiñaitchiksi atniummatiksraq aglaan uqautigilugu ikayuutiksraq sivutmuutiksrauluni. Tamatkuali tusraaruat uqautipsitñik ikayuuusriaqaǵumuut.

30 Aliatchaktıǵniaqasiuŋ Irrusria Agaayyutim. Taavruma Ipqitchuam Irrutchim nalunaitmiutchiǵaasri Agaayyutmun, tasuiñiaqtuam ilipsitñik taivrumani uvumi.

31 Uumisugruağutıqaqası suli qinnaktaqasıuumitchaktaǵusı. Nipaalasruñaqası uqamaqluutisuňaqasılı, suli qanusripayaamık pigiitchualıqısuňaqası.

32 Aglaan iňuaqqutilusri piqpakkutilusılu avatmun. Natqigutilusri avatmun, taatnatun Agaayyutim natqigutipmigaasri Christ-kun.

5

Iňuuniagıtchi Qaumami

1 Taatnamik tuvraqsiuŋ Agaayyutim suraǵaĺha takku piqpagiplusri iľlgaǵigaasri.

2 Piqpakkutıqaǵitchi atlanun iňuňnun maliǵuağlugu Christ-ŋum tuvraaksriutaa. Piqpagipluta qaiňňıqsuq iňmiňik Agaayyutmun tuqupluni killuqsautaigukhuta. Taatna pikami quyaliňıǵaa Agaayyun taipkunatun ikipkaiplutıň tunillaqtuqtuatun.

3 Agaayyutim iňugipmasri atlaliqiruk-sraunǵitchusri qaayuǵnaqtualıqilusılı. Kaviuqtuk-sraunǵitchusri. Nalliatunniň nalaunnjanǵitchuq ipqiqsitlutıň iňugiliutipkaqtuanı Agaayyutmun.

4 Uqautıqaqtuksraunǵitchusri kannjunaqtuanık suunǵilaanıglu asrılıqutinıglu. Tamatkua

nalaunñangitchut ilipsitñi. Aglaan quyarak-sraigiksi Agaayyun.

⁵ Nalupqigingiqsiuŋ una, Kiñaliqaa sayuŋaqaqtaaq iniqaġumiňaitchuq aŋaayuqautaakni Christ-ŋum Agaayyutimlu naagaqaa iñuk qaayuġnaqtualiqiruaq naagaunniň kaviuq-tauruaq. (Iñuk kaviuqtauruaq ilumutun agaayyutinŋualiqirauruq.)

⁶ Kisumununniň iñuŋmun kinnipkaqasri imailaakun uqautinjiňik, atakkii pisigilugich tamatkua Agaayyutim qinnautaa tikitkisiruq iñuŋnun tupiksriňgitchuanun ilaaniq.

⁷ Taatnamik piqasriqsuutinasri ilinjitiňi.

⁸ Ilaatniimma ilipsipsuuq taaqtuamiitkalu-aqmuruani, aglaan pakma qaumaġuqtusri Atanguruakun. Taatnamik qaumautuiňağumausi iñuuniałipsitñi.

⁹ Pisigiplugu qauma Agaayyut-miň iñuuniałipsitñi nakuurualiqirusri nalaunñarualiqiplusriļu ilumutuurualiqiplusriļu.

¹⁰ Ilitchuġituiňiaqsiuŋ akuqtuyunaqtuaq Atanguruamun.

¹¹ Piqasriqsuutinasri iñuŋnun pigiitchualiqirua-nun taaqtuami, aglaan satqummiqsigik tamatkua qaumamun.

¹² Takku kanjunaqtuq uqautigisraqtuniunniň iñuich nalunautchiplutiň pigiitchualiqutinjiňik.

¹³ Aglaan qaumam satqummiqamigich iñuich pigiitchualiqutinjich tarra qiniġnaġaqtat. Tarra qanusripayaaq qiniġnaqtuaq qaumamiittuq.

¹⁴ Taatnaqlugu nipliġniqsuq, itna,
“Siñiŋniaqpat! Itiġnaqsigaatin.

Makittin akunġatniň tuquŋaruaniň.

Christ-ηумли qaggutiyumagaatin.”

15 Qaunatqiagillapiagliugu qanuq iñuuniaqtilaaqsi, inígusri iñuktun isrumatuitchuatun aglaan iñuktun isrumaturuatuñ ililusri.

16 Savaaqallautaqañağusri piviqañjapsi, atakkii iñuurugut uvlığıitchuani ugluvak.

17 Taatnamik inígitchi iñuktun isrumatuitchuatun aglaan kanıqsimmaağiksılıgu pisułha Atanǵuruam.

18 Imiliqasri taanıağmik atakkii qılhuğniağasri, aglaan anjalatittichi Ipeqitchuamun Irrutchimun [atakkii kamaksripkañağasri Agaayyutmik].

19 Uqağusri avatmun quyyatinik atuutiniglu Ilitqusrigıksuam aatchuutaiñik, atuğusri iğñallautamik uummatipsitñiñ Atanığmun.

20 Ataramik quyyatigilugich supayaat Agaayyutmun Aapauruamun atqagun Atannapta Jesus Christ-ηum.

Tuvaqaqtigiich

21 Kamakkutilusri avatmun pigilugu taluqs-riğıksi Christ-mik.

22 Nuliañjuruasii, kamagisigik uisi kamaksrip-matuntuuq Atanǵuruamik.

23 Uñjuruaq qaukligigaa nuliam, taatnatuntuuq Christ qaukligigaa ukpiqtuanjuruat. Ukpiqtuanjuruat timigikkanı Christ-ηum, aasriiñ iliñich anniqsuutiqaqtut ilaaniñ.

24 Atrilugu ukpiqtuanjuruat kamaksripmatun Christ-mik taatnatuntuuq nuliañjuruat kamaksrılich uimiknik sułipayaağmikni.

25-26 Uñjuruařii, piqpaksrisitchi nuliapsitñik, Christ-tuntuuq piqpaksrifuatun

ukpiqtuanjuruaniq tuqqutrikami ilinjituñik ipqiqsityaġukluginch Agaayyutmun uqałhigun, suli salummaqamiqich iġġuutiksraqtuġrikaagun imiġmik.

²⁷ Christ-ηum iñmiñuktitchukkai ukpiqtuanjuruat kamanaqsilugich piññaqnaqsilugillu, taqsraq-taillugich imułuñnauraillugillu suli salummaqlugillu qanusripayamañiñ pigiilisauruamiñ. Ukpiqsiruat ipqitchuksraurut patchisaillutiñ.

²⁸ Uñjuruat piqpagiraksraigigaich nuliatin timimiktun ililugich. Takku aŋun piqpakssiruaq nuliaġmiñik piqpakssiruq iñmiñik.

²⁹ Piitchuq aŋutmik uumiksiruuamik timimiñik. Aglaan niġipchaġagigaa qaunagiplugulu, taatnatantuūq Christ-ηum qaunagipmigai ukpiqtuanjuruat.

³⁰ Takku uvagullaa ilaviñiġigaatigut ilaan timaan.

³¹ Agaayyutim makpiġaajan i aglausimaruq, itna, “Taamna pisigilugu, aŋutim unitkisigaa aapaniļu aakaniliu piqasiutiluni nuliaġmiñun, tarra iluqatikaasrii atautchisun timinigutik.”

³² Taamna uqałha Agaayyutim sagviġñiġaa kamanaqhuni nalunaqtuanjuraq, aglaan kañiqsigataavruma uqałhum uqaġitilaanja Christ-mik ukpiqtuanjuruaniġlu.

³³ Aglaan uqaġipmigaasri, aŋutillaam piqpagiraksraigiga nuliani piqpagipmatun iñmiñik, suli nuliajruuam kamagilugu uiñi.

6

Iyaalugruillu Añayuqaallu

¹ Ililgaanjuruasii, tupigisigik aňayuqaasi Atanikun. Taamna nalaunjaruq.

² "Kamagilugik aapanlu aakanlu"—taamna sivulliupluni tillisauruq akiqsruutilik, itna—

³ "Pillaautaun itchumuuj ilipnun suli utuqqal-ilgataǵutin iňuyumuuutin nunami." *Exodus 20:12*

⁴ Aapauruasii, uumisuktualiqsitnagich qitungası, aglaan iňukkuksaqsıgiň natqiksruutilugich suli isilqiqsuǵlugich Agaayyutikun.

Savaktauruatlu Savaktiqaqtuatlu

⁵ Savaktauruasii, tupiktausritchi tamatkunuňa qauklıggikkapsitňun nunami taluqsrılikun kamaksrılikunlu, savautillautapiaglugich qanutitanjaillusri savautriyumalaaqmatun Christmik.

⁶ Savautrillautaǵusi ataramik, aasriiň quyalitňinjiaqasri qaukłipsi takkuatniňhiňaq, aglaan savaktiňisun Christ-ňum savaaqaǵitchi pisułhanik Agaayyutim piyumalaaglusri.

⁷ Tarraasriiň savagitchi savaaqsı quviagilugu, savautripmatun Ataniǵmun, iňuňnik savautriňǵitmatun.

⁸ Ilısimatqugipsi kisupayaam akiliusriaqagniałhanik atisrilugu Ataniǵmiň savaallautaǵmigun, savaktaağruugaluańňaǵmi unniiň qaukliugaluańňaǵmi.

⁹ Qaukliuruasii, taatnatuntuuq irrutisiginj savaktisri atisilugich. Aniqsraaqtusrunaqnagich, ilısimalugu Ataniqalaqsiptuuq qilańmi akiliqsuńniaqtuaq atunim.

Aňuyautnańja Agaayyutim

10 Aqulliqsaami, sayaqaǵitchi ukpiqsriłipsigun Agaayyutmik suli tunjasrimałipsigun sañjananun.

11 Atilugu iluqaan aŋuyautnaŋa Agaayyutim, makitalguyumuusrlı qayuktitaǵlugich pisaasruǵmigautai tuunǵaum. **12** Aŋuyanǵitchivut iňuich timiqaqtuat, aglaan aŋuyaktugut akilliliqługich sañjiińglu pigiiliqı́lhum atanguruatlu pigiitchuat aŋalatchiruat iňuńnik marrumani nunami, suli akilliliqługich irrusriqłuiłlı silami.

13 Tarraasriiń atuqsiuŋ aŋuyautnaq Agaayyutim qaisimaakkana. Pigiitchuam uvlua tikitpan makitalguyumuusrlı sayaktulusri. Aasriiń aŋuyaguiǵupsi makitasrugaǵisirusri.

14 Makitatitchi itqanaiyaǵusri. Tapsiuraagiksilusi ilumutuuruamik, satqagutilusrilu nalaunńaruaǵimik.

15 Kamiktummaagiksuatun ililusri quliaqtuaǵilugu tusraayugaallautaŋa qinuińñaqautriłhum.

16 Ataramik atuqsiuŋ samǵuanja ukpiqsriłhum qamititchitłaruaq ikualaruaniq qaǵruińnik pigiitchuam.

17 Atilugu nasrautaa anniqsugiam, suli tigu-lugu Agaayyutim uqańha aatchuutaa Irrutchim, atriqaqtuaq savikpaktun aŋuyałipsitńi.

18 Iluqaisa tamatkua atilugich injiqsrułipayaapsitńi ikayuutaagun Ipeqitchuam Irrutchim. Qaunagituińñaǵusri qapiqtasuńaqasri injiqsruutriłipsigun ukpiqsriruanik nanipayaaq.

19 Uvvasuli agaayutiluŋa Agaayyutmun aatchuquluŋa uqaksramnik quliaqtuaquluŋalu kańiqsińnaqtillugu nalunaqtuajanik tusraayu-

gaagiksuum taluqsrautailaakun.

20 Uqqiraqtigigaanja Agaayyutim isiq-tauñjaġmaunniiñ. Agaayutitchi quliaqtuaqulunja tusraayugaġiksuumik taluqsrautailaakun uqałiksrapturn.

Paġlasuiqsaağutit

21 Aglaan ilisimatqupmigipsi qanuğitilaamnik. Tychicus-ŋum piqpagikkaqput aniqatvut tuniqsimapluni savautriruaq Ataniġmun uqautiniagaraasri supayaanik uvapkn.

22 Pisigiplugu taamna tuyuġigiga ilipsitňun ilisimatquplusri qanuğitilaaptiknik, suli ilaanun pitchuksaaquplusri.

23 Agaayyutimtuq Aapaaruam suli Atanguruam Jesus Christ qiñuiññaqaqtillisi piqpakkutiqaqtillus-riļu avatmun ukpiqsrilikun.

24 Uvvatuq Agaayyutim iluaqqutrisaa illi iluqañitňun piqpaksiruanun Atannaptiknik Jesus Christ-mik tuniqsimaruanunlu isruanunaglaan. Taatnatuq.

Ipqitchuat Makpiġaat - Agaayyutim Uqałhi

Inupiatun

The New Testament in Northwest Alaska Eskimo

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Inupiatun, Northwest Alaska (Northwest Alaska Eskimo)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

46cece15-9127-50b3-bf07-88a1082e7ab6